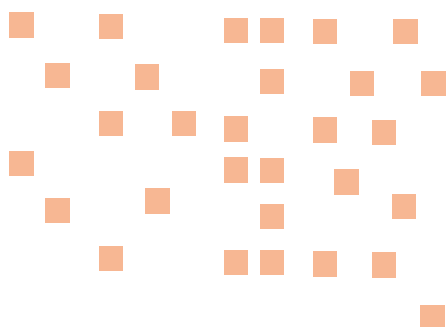

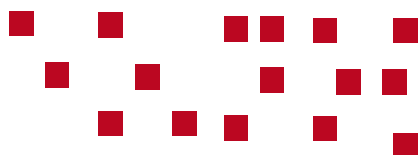
BHUTAN

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Bhutanie**

**DPU-WIKP-424/22/2026
16.01.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Bhutanie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Populacja Bhutanu wynosi około 885 tys.^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Ngalop (znani również jako Bhote) 50%, etniczni Nepalczycy 35% (głównie Lhotshampa), plemiona tubylcze lub migrujące 15%.^[2]

SKŁAD RELIGIJNY

Buddyzm lamaistyczny 75,3%, hinduizm z wpływami indyjskimi i nepalskimi 22,1%, inne 2,6% (2005 r.).^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Bhutan jest monarchią konstytucyjną. Historia państwowości tego kraju sięga XVII w., jednak dopiero w 1907 r. doszło do zjednoczenia Bhutanu i ustanowienia dziedzicznej monarchii. Bhutan nigdy nie był formalnie kolonią krajów zachodnich.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj dzieli się na 20 okręgów (l.p. i l.m. *dzongkhag*); Bumthang, Chhukha, Dagana, Gasa, Haa, Lhuentse, Mongar, Paro, Pemagatshel, Punakha, Samdrup Jongkhar, Samtse, Sarpang, Thimphu, Trashigang, Trashy Yangtse, Trongsa, Tsirang, Wangdue Phodrang, Zhemgang.^[5]

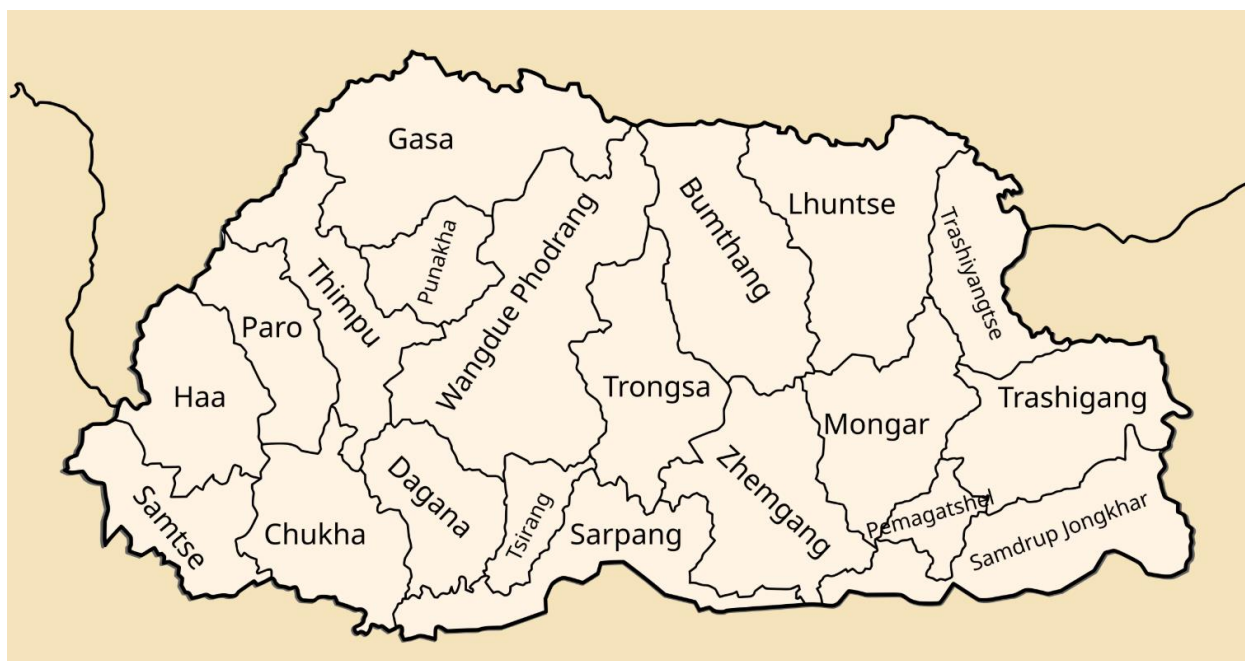
¹ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

² CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

³ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

Mapa. Podział administracyjny Bhutanu).^[6]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Głową państwa jest król **Jigme Khesar Namgyel WANGCHUCK** (od 14.12.2006 r.). Monarchia w Bhutanie jest dziedziczna, ale król może zostać odwołany większością dwóch trzecich głosów parlamentu.^[7]

RZĄD I PREMIER

Szefem rządu jest premier **Tshering TOBGAY** (od 28.01.2024 r.). Premierem zostaje lider partii większościowej mianowany przez monarchę. Członkowie Rady Ministrów (j. dzongkha: *Lhengye Zhungtshog*) są nominowani przez monarchę w porozumieniu z premierem i zatwierdzeni przez Zgromadzenie Narodowe; kadencja członków trwa 5 lat.^[8]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Parlament (dz. *Chi Tshog*) jest dwuizbowy. Składa się ze Zgromadzenia Narodowego (dz. *Tshogdu*) – 47 miejsc wszystkie wybierane bezpośrednio. Kadencja trwa 5 lat. Ostatnie wybory odbyły się 1.09.2024 r. Miejsca w parlamencie zajmują członkowie

⁶ Wikimedia Commons, Nichlap (autor), File: Regions of bhutan labeled-roman script.svg, (CC BY-SA 3.0), 26.10.2010, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Regions_of_bhutan_labeled-roman_script.svg#/media/File:Regions_of_bhutan_labeled-roman_script.svg

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

⁸ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

następujących partii: **Ludowo-Demokratyczna Partia (People's Democratic Party - PDP)** – 30, **Bhutańska Partia Tendrel (Bhutan Tendrel Party - BTP)** – 17.^[9]

SYSTEM PRAWNY

W Bhutanie obowiązuje prawo cywilne oparte na buddyjskim prawie religijnym.^[10]

KARA ŚMIERCI

Bhutan zniósł karę śmierci 20.03.2004 r. za wszystkie przestępstwa. Konstytucja Królestwa Bhutanu z 2008 r. również zabrania skazywania jakiegokolwiek osoby na karę śmierci.^{[11][12]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Bhutanie w latach 2023 – 2025 nie było ofiar śmiertelnych w wyniku incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa.^[13]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Bhutanie odpowiadają siły zbrojne: Royal Bhutan Army (RBA; w tym Royal Bodyguard of Bhutan (Królewska Gwardia Przyboczna) - RBG, oraz skrzydło lotnicze), a także National Militia (Narodowa Milicja). Armia Bhutanu liczy ok. 7-8 tys. czynnych żołnierzy.^[14]

Armia odpowiada za zagrożenia zewnętrzne, ale pełni również pewne funkcje związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, takie jak prowadzenie operacji antypowstańczych, ochrona lasów i zapewnianie bezpieczeństwa prominentnym osobistościom. Najbliższym partnerem Bhutanu w zakresie bezpieczeństwa są Indie. Na mocy Traktatu o przyjaźni między Indiami a Bhutanem z 2007 r. oba kraje zgodziły się na ścisłą współpracę w kwestiach związanych z ich interesami narodowymi (2025 r.).^[15]

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

¹¹ Word Coalition Against Death Penalty, Bhutan, 8.04.2024, <https://www.theadvocatesforhumanrights.org/Res/Bhutan%20UPR%20DP%20Stakeholder%20report%20One%20Pager%20Final.pdf>

¹² Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2024, .08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

¹³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

Wojsko Bhutanu uczestniczy w misji pokojowej MINUSCA (Wielowymiarowa Zintegrowana Misja Stabilizacyjna Organizacji Narodów Zjednoczonych w Republice Środkowoafrykańskiej).^[16]

Royal Bhutan Police (Królewska Policja Bhutanu) podlega Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Kultury.^[17]

Bhutan nie jest obecnie stroną konfliktu międzynarodowego ani wewnętrznego.

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by w Bhutanie obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

W latach 2023-2025 r. ACLED nie odnotowuje ofiar cywilnych w Bhutanie.^[18]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2025 r. na terenie Bhutanu nie odnotowano regularnych działań zbrojnych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2025 r. na terenie Bhutanu nie odnotowano działań partyzanckich, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca 2025 r. na terenie Bhutanu nie odnotowano regularnych działań odwetowych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

¹⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W Bhutanie nie toczy się żaden konflikt zbrojny.

Dzięki sektorowi hydroenergetycznemu Bhutan osiągnął w ciągu ostatniej dekady solidny wzrost gospodarczy, przyczyniając się do redukcji ubóstwa. Jednak postęp jest nadal nierównomierny i podatny na wstrząsy gospodarcze i klimatyczne. Utrzymują się znaczne nierówności przestrzenne, a wskaźniki ubóstwa wahają się od 1,5% w Thimphu do 41,4% w Zhemgang. 87% zamieszkałych na obszarach wiejskich żyje znacznie poniżej granicy ubóstwa. Około 200 tys. osób pozostaje narażonych na ubóstwo z powodu zagrożeń klimatycznych, a prawie połowa ubogich jest narażona na osuwiska. Pomimo spadku ogólnego bezrobocia, bezrobocie wśród młodzieży utrzymuje się na wysokim poziomie i wynosi 17,7% w czwartym kwartale 2024 r., a bezrobocie wśród osób z wykształceniem średnim wyższym i licencjackim utrzymuje się na wysokim poziomie, odpowiednio 6,9% i 10,8%. Młode kobiety borykają się ze szczególnie wysokim bezrobociem, wynoszącym 21,2%. Wśród zatrudnionych ponad połowa kobiet (50,7%) i większość pracowników wiejskich (60,5%) zatrudnionych jest w rolnictwie narażonym na zmiany klimatu i charakteryzującym się niską produktywnością. Te wyzwania na rynku pracy napędzają wzrost emigracji, zmniejszając zasoby wykwalifikowanej i wykwalifikowanej w niewielkim stopniu siły roboczej w Bhutanie.^{[19][20]}

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2023 r. do końca 2025 r. na terenie Bhutanu nie odnotowano zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

W przeszłości na terenie Bhutanu działały partyzantki komunistyczne/rewolucyjne, jednak do roku 2011 r. zostały one zneutralizowane i obecnie nie są aktywne.^{[21][22]}

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Dostępne źródła nie odnotowują pozaprawnych egzekucji, uprowadzeń i pogromów ani innych tego typu działań w Bhutanie.^{[23][24]}

Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań stwierdziła jednakże, że rząd skazuje ludzi na dożywocie bez możliwości zwolnienia warunkowego za wyrażanie swoich poglądów politycznych. Grupa ONZ zauważyła również naruszenia prawa więźniów do sprawiedliwego procesu, a także uznała, że zostali oni „pozbawieni wolności

¹⁹ Freedom House, Freedom in the World 2025, Bhutan, <https://freedomhouse.org/country/bhutan/freedom-world/2025>

²⁰ World Bank Group, Bhutan Poverty and Equity Brief : October 2025 (English), <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099518404212519759>

²¹ SATP (South Asia Terrorism Portal), Bhutan - Terrorist, insurgent and extremist groups, <https://www.satp.org/terrorist-groups/bhutan>

²² Wikipedia, Operation All Clear, https://en.wikipedia.org/wiki/Operation_All_Clear

²³ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

²⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

z powodów dyskryminacyjnych, ze względu na ich poglądy polityczne i przynależność do mniejszości językowej”. Wyraziła także „poważne zaniepokojenie” faktem, że nie zezwala się im na żadne odwiedziny.^[25]

Human Rights Watch i Globalna Kampania na rzecz Uwolnienia Więźniów Politycznych w Bhutanie (GCRPPB) zidentyfikowały co najmniej 37 więźniów politycznych w kraju w 2023 roku; pięciu z nich zostało zwolnionych po odbyciu długich wyroków. W raporcie opublikowanym w marcu 2025 r. Grupa Robocza ONZ zbadała trzy z pozostałych przypadków i opisała katalog naruszeń praw podstawowych. Pozostałe przypadki są podobne lub niemal identyczne.^[26]

Trzej mężczyźni, Birkha Bahadur Chhetri, Kumar Gautam i Sunman Gurung, byli dziećmi, gdy stali się uchodźcami po tym, jak ówczesny rząd deportował 90 tys. nepalskojęzycznych Bhutańczyków w 1990 roku. Po powrocie do Bhutanu w 2008 roku zostali aresztowani za rozpowszechnianie ulotek politycznych, skazani za zdradę na podstawie bhutańskiej ustawy o bezpieczeństwie narodowym na dożywocie bez możliwości zwolnienia warunkowego. Warunki więzienia, w którym przebywają są bardzo surowe. Organizacje międzynarodowe zabiegają o amnestię dla więźniów politycznych, która leży w gestii króla Bhutanu^{[27][28]}

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Konstytucja gwarantuje wolność zgromadzeń, ale prawo to jest czasami ograniczone przez restrykcje narzucane przez rząd. Na przykład, rząd utrudnił niektórym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego organizowanie zgromadzeń bez uzyskania zezwolenia od Urzędu ds. Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego.^[29]

W latach 2023-2025 r. ACLED nie odnotował żadnych zgromadzeń ani protestów.^[30]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Poważnym problemem w Bhutanie jest handel ludźmi. Bhutan jest zarówno krajem źródłowym, jak i docelowym handlu ludźmi w celach pracy i usług seksualnych. Obywatele Bhutanu, a także nepalscy i indyjscy pracownicy migrujący, są poddawani przymusowi i wyzyskowi na rynku krajowym.^{[31][32]}

Przestępczość związana jest także z nielegalną wycinką cennych drzew oraz pozyskiwaniem produktów leśnych. W proceder zaangażowane są grupy przestępcze

²⁵ HRW (Human Rights Watch), Ganguly M., UN Experts Find Bhutan Illegally Holding Political Prisoners, 18.03.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/03/18/un-experts-find-bhutan-illegally-holding-political-prisoners>

²⁶ HRW (Human Rights Watch), Ganguly M., UN Experts Find Bhutan Illegally Holding Political Prisoners, 18.03.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/03/18/un-experts-find-bhutan-illegally-holding-political-prisoners>

²⁷ HRW (Human Rights Watch), Ganguly M., UN Experts Find Bhutan Illegally Holding Political Prisoners, 18.03.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/03/18/un-experts-find-bhutan-illegally-holding-political-prisoners>

²⁸ AI (Amnesty International), EU should press Bhutan to free political prisoners, 15.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/04/eu-should-press-bhutan-to-free-political-prisoners/>

²⁹ World Bank Group, Bhutan Poverty and Equity Brief : October 2025 (English), <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099518404212519759>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³¹ Global Organized Crime Index, Bhutan, 2023, <https://ocindex.net/country/bhutan>

³² UNODC (UN Office on Drugs and Crime), Bhutan: Working against human trafficking - focusing on rights, not on numbers, <https://www.unodc.org/southasia/frontpage/2013/April/bhutan-working-against-human-trafficking-focussing-on-rights-not-on-numbers.html>

z Bhutanu i Indii, a istnieją przesłanki, że zaangażowane mogą być w to również podmioty powiązane z państwem.^[33]

W Bhutanie rośnie także liczba przestępstw cybernetycznych.^[34]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Obywatele Bhutanu mają swobodę podróżowania w kraju i za granicą. Rząd wprowadził jednak różne kategorie obywatelstwa, które ograniczają możliwość podróżowania za granicę dla niektórych osób. Ograniczenia te podobno mają największy wpływ na osoby mówiące po nepalsku.^[35] Rząd ograniczył swobodę przemieszczania się i repatriacji w przypadku niektórych grup.^[36]

Wielu tybetańskich uchodźców napotykało trudności w uzyskaniu zezwoleń na podróż. Pojawiły się doniesienia, że rząd nie zapewniał tybetańskim uchodźcom dokumentów podróży niezbędnych do podróżowania poza Indie.^[37]

Przemieszczanie się wewnątrz kraju: Ustawa ustanowi kategorie rezydencji, które określały, czy dana osoba potrzebowała „zezwolenia na trasę” do podróżowania wewnątrz kraju. Ograniczenia w podróżowaniu dotyczyły przede wszystkim cudzoziemców zamieszkałych na stałe w kraju, w tym czasami dzieci cudzoziemców pozostających w związkach małżeńskich z obywatelami Bhutanu.^[38]

Wygnanie: Rząd nadal opóźnia rozpatrywanie wniosków o prawo do pobytu osobom przebywającym obecnie w Nepalu. Bhutan był pierwotnym miejscem pobytu tych uchodźców, ale na początku lat 90. rząd zmusił od 80 tys. do 100 tys. nepalskojęzycznych mieszkańców do opuszczenia kraju, po serii decyzji podjętych w latach 70. i 80. XX wieku, które ustanowiły prawne wymogi dotyczące obywatelstwa, wykluczające ich z tego systemu.^[39]

³³ Global Organized Crime Index, Bhutan, 2023 <https://ocindex.net/country/bhutan>

³⁴ Global Organized Crime Index, 2023, Bhutan, <https://ocindex.net/country/bhutan>

³⁵ Freedom House, Freedom in the World 2025, Bhutan, <https://freedomhouse.org/country/bhutan/freedom-world/2025>

³⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

³⁷ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

³⁸ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

³⁹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Populacja Bhutanu żyjąca w miastach to 44%. Współczynnik urbanizacji w skali rocznej wynosi 2,52%. Największym miastem jest stolica Thimphu z 203 tys. mieszkańców.^[40]

Migracje wewnętrzne są wyraźnym zjawiskiem w Bhutanie. Chociaż migranci ze wsi do miast stanowią jedną z największych grup migrantów wewnętrznych (29,3%), migranci ze wsi do wsi są jednak najważniejszą grupą (32,2% migrantów wewnętrznych). Trzecią grupę stanowią migranci z miast do wsi (29,3%), a czwartą migranci z miast do miast (18%).^[41]

Thimphu, Chhukha i Paro to trzy największe obszary miejskie w kraju przyciągające migrantów. Migranci wewnętrzni, zwłaszcza migranci ze wsi do miast, mają niski wskaźnik zatrudnienia, co można wytłumaczyć liczbą studentów i stażystów stanowiących populację wiejsko-miejską. Studenci i stażyści są albo niedostatecznie zatrudnieni, albo bezrobotni. Również migranci przeprowadzający się do miast wydają się mieć wyższy wskaźnik bezrobocia, ale wynika to z faktu, że bezrobocie lub poszukiwanie pracy są głównymi czynnikami migracyjnymi, co skutkuje znaczną nadreprezentacją tego problemu wśród migrantów wewnętrznych.^[42]

Migracje wewnętrzne wynikają z czterech głównych powodów. Pierwszym jest zatrudnienie. Drugim jest rodzina, w sensie przeprowadzki jako zależny członek rodziny, migracja w ramach gospodarstwa domowego. Trzecim powodem jest edukacja i szkolenia, ponieważ na wielu obszarach wiejskich nie ma innych szkół poza edukacją podstawową. Czwartym powodem jest małżeństwo, w tym zmiany stanu cywilnego (partnerzy zmieniają miejsce zamieszkania po ślubie, po rozwodzie lub po śmierci partnera).^[43]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

W Bhutanie nie odnotowano obecnie przymusowych przesiedleń. Niekiedy dochodzi do katastrof naturalnych np. w 2024 r. powodzie w Thimphu spowodowały przesiedlenie 140 osób, jednak nie było takich wydarzeń na masową skalę.^[44]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W latach 1990-91 około jedna szóstka (ok. 100 tys.) ludności Bhutanu została wysiedlona z domów w południowych dystryktach graniczących z Indiami. Grunty o najwyższej wartości w większości sześciu południowych dystryktów Bhutanu, skąd pochodziła większość uchodźców żyjących w obozach w Nepalu, zostały przekazane mieszkańcom północy, z których większość to byli żołnierze i ich rodziny. Strategiczne i cenne pod względem handlowym grunty zostały przekazane wyższym urzędnikom obecnego reżimu. Bardziej odległe, żyzne ziemie, które leżały odłogiem

⁴⁰ CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/#people-and-society>

⁴¹ Integral Human Development, Country Profiles: Bhutan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/bhutan/>

⁴² Integral Human Development, Country Profiles: Bhutan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/bhutan/>

⁴³ Integral Human Development, Country Profiles: Bhutan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/bhutan/>

⁴⁴ IDMC (Internally Displaced Monitoring Centre), Bhutan 2024, <https://www.internal-displacement.org/countries/bhutan/>

od czasu wysiedlenia pierwotnych mieszkańców, są teraz przekazywane mieszkańcom północnego Bhutanu.^[45]

Po latach międzynarodowych wysiłków, które doprowadziły do przesiedlenia do krajów trzecich ponad 100 tys. uchodźców i ich potomków, Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) poinformowało, że w marcu 2023 r. w Nepalu pozostało ponad 6,3 tys. nepalskojęzycznych uchodźców z Bhutanu. Około jedna trzecia z tych uchodźców wyraziła zainteresowanie powrotem do Bhutanu; jednak nie ma dowodów na to, że rząd Bhutanu zaakceptował jakiegokolwiek wnioski tych uchodźców o powrót.^[46]

Migracja zarobkowa. Pandemia Covid-19 miała duży wpływ na zwiększenie migracji zarobkowej z Bhutanu. Od 2022 roku Bhutańczycy opuszczają kraj w rekordowej liczbie. Około 66 tys., czyli 9%, mieszka i/lub pracuje za granicą. Australia jest głównym celem migracji z Bhutanu, a w szczególności Perth, gdzie obecnie mieszka ponad 20 tys. osób, z ponad 35 tys. ogółem. Należy zauważyć, że liczby te odzwierciedlają głównie niedawne ruchy, a znaczna diaspora uchodźców z grupy etnicznej Lhotshampa Bhutanu już tam zamieszkiwała. Drugim krajem przeznaczenia są dla Bhutańczyków Indie.^[47]

PODSUMOWANIE

Bhutan jest monarchią konstytucyjną.

Kara śmierci nie jest w Bhutanie częścią porządku prawnego, co gwarantuje konstytucja.

Na terenie Bhutanu nie odnotowano żadnych działań zbrojnych z udziałem wojska.

Obecnie na terenie Bhutanu nie odnotowuje się żadnych przymusowych przesiedleń.

Ponad 12% populacji Bhutanu żyje na granicy ubóstwa, szczególnie dotyczy to ludności wiejskiej, co jest główną przyczyną migracji.

⁴⁵ Forced Migration Review, Bhutanese refugees: rights to nationality, return and property, <https://www.fmreview.org/gazmere-bishwo/>

⁴⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>

⁴⁷ Peace and Humanity, Sutton R., Rural and International Migration in Bhutan, 06.09.2025, <https://peacehumanity.org/monitor/rural-and-international-migration-in-bhutan/>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydy i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Bhutan, incydy i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, 01.01.2023 – 10.10.2025 dane pobrano 28.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
3. AI (Amnesty International), EU should press Bhutan to free political prisoners, 15.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/04/eu-should-press-bhutan-to-free-political-prisoners/>
4. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2024, .08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
5. CIA (Central Intelligence Agency), Bhutan, 14.01.2026, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bhutan/people-and-society>
6. Forced Migration Review, Bhutanese refugees: rights to nationality, return and property, <https://www.fmreview.org/qazmere-bishwo/>
7. Freedom House, Freedom in the World 2025, Bhutan, <https://freedomhouse.org/country/bhutan/freedom-world/2025>
8. Global Organized Crime Index, Bhutan, 2023 <https://ocindex.net/country/bhutan>
9. Global Organized Crime Index, Bhutan, 2023, <https://ocindex.net/country/bhutan>
10. Global Organized Crime Index, 2023, Bhutan, <https://ocindex.net/country/bhutan>
11. HRW (Human Rights Watch), Ganguly M., UN Experts Find Bhutan Illegally Holding Political Prisoners, 18.03.2025, <https://www.hrw.org/news/2025/03/18/un-experts-find-bhutan-illegally-holding-political-prisoners>
12. IDMC (Internally Displaced Monitoring Centre), Bhutan 2024, <https://www.internal-displacement.org/countries/bhutan/>
13. Integral Human Development, Country Profiles: Bhutan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/bhutan/>
14. Peace and Humanity, Sutton R., Rural and International Migration in Bhutan, 06.09.2025, <https://peacehumanity.org/monitor/rural-and-international-migration-in-bhutan/>
15. SATP (South Asia Terrorism Portal), Bhutan - Terrorist, insurgent and extremist groups, <https://www.satp.org/terrorist-groups/bhutan>
16. UNODC (UN Office on Drugs and Crime), Bhutan: Working against human trafficking - focusing on rights, not on numbers, <https://www.unodc.org/southasia/frontpage/2013/April/bhutan-working-against-human-trafficking-focussing-on-rights-not-on-numbers.html>

17. USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>
18. USDOS (US Department of State), 2023 Country Reports on Human Rights Practices: Bhutan, 22.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/bhutan/>
19. Wikimedia Commons, Nichlap (autor), File: Regions of bhutan labeled-roman script.svg, (CC BY-SA 3.0), 26.10.2010, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Regions_of_bhutan_labeled-roman_script.svg//media/File:Regions_of_bhutan_labeled-roman_script.svg
20. Wikipedia, Operation All Clear, https://en.wikipedia.org/wiki/Operation_All_Clear
21. Word Coalition Against Death Penalty, Bhutan, 8.04.2024, <https://www.theadvocatesforhumanrights.org/Res/Bhutan%20UPR%20DP%20Stakeholder%20report%20One%20Pager%20Final.pdf>
22. World Bank Group, Bhutan Poverty and Equity Brief : October 2025 (English), <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099518404212519759>